

Ἀγαπητοί συμπανηγυριστές, ὅλοι οἱ ἔντιμοι ἐπώνυμοι τῆς Βουλῆς, τοῦ Δήμου, τῆς Πολιτείας, τῶν Ἀρχῶν, τῶν Συλλόγων καί ὅλο τό εὐλαβικό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας·

ΗΡΘΑΜΕ ΟΛΟΙ μαζί στό “σήμερα” τῆς τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐορτῆς καί στό “ἐδῶ” αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ χώρου τῆς Ἑλλαδικῆς Παιονίας.

Ἦρθαμε νά πάρουμε ἀνάσα ζωῆς, αἰσιοδοξία ἐλπίδος, φώτιση Θεοῦ, κάθαρση καρδιάς, μετάνοια ζωῆς, βίωση ἀμεσότητος τῆς συλλογικῆς προσωπικῆς μας σχέσης μέ τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο Μαριάμ, τήν Μητέρα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ τῆς θεοκτισίας μας, τοῦ σαρκωμένου Θεοῦ τῆς σωτηρίας μας, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τήν βλέπουμε στήν εἰκονιστική Της παράσταση, πού δέν εἶναι ὁλότελα δική Της. Γιατί ἐπί χρόνια καί αἰῶνες αὐτή ἡ εἰκονιστική παράσταση εἶναι δική Της καί δική μας.

Τήν βλέπουμε καί τήν προσκυνοῦμε τιμητικά μέ εὐλαβικό δέος καί εὐλαβική χαρά, ὡσάν τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ, πού πρωτοέγραψε τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Σωτήρα μας καί Θεοῦ, ἐκεῖνον τόν διάλογο τῆς Παναγίας μέ τόν Ἀρχάγγελο: *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν... εὗρες γάρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ... καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν... καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος».*

Καί ἀμέσως συνεχόμενα ἔγραψε ὁ Λουκᾶς τόν χαιρετισμό τῆς Ἑλισάβετ πρὸς τήν Παναγία μας: *«Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου... ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με»* (Λουκ. κεφ. 1).

Ὁ Γαβριήλ ὁ ἀρχάγγελος (σταλμένος ἀπὸ Θεοῦ) καί ἡ Ἑλισάβετ ἀπ’ ἀνθρώπων (ἐμπνευσμένη ἀπὸ τοῦ Θεοῦ) —δύο ἀντιπροσωπευτικοὶ ἐκφραστές ὅλης τῆς ἔλλογης κτίσης— ἦταν οἱ πρῶτοι μετὰ τούς θεοπτικούς Προφῆτες πού “ζωγράφισαν” τήν μορφή τῆς Παναγίας μας! Τότε, πού θέλησε ὁ Κύριος νά πραγματοποιήσῃ τέλεια τήν Χριστολόγηση τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, ἐγκαινιάζοντας τήν Χριστολογημένη ἐσχατολόγηση/ ἀνακεφαλαίωση ὅλης τῆς κτίσης.

Ἡ εἰκονιζόμενη Βρεφοκρατοῦσα Παναγία μας ὑπῆρξε καί παραμένει τό μοναδικό ξεκίνημα τῆς ἀνασωσμένης πανανθρωπότητος.

Ὁ Σωτήρας Θεός σαρκωμένος καί ἡ Παναγία Μητέρα τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως.

Ἐκεῖνος ὁ προαιώνιος, πού θέλησε καί δημιουργηθήκαμε καί ὑπάρχουμε.

Ἐκείνη ἡ πανυπέραγνη, πού ὑπηρέτησε τήν θεανθρώπινη κοσμοσωτήρια παρουσία Του.

ΔΕΝ ΣΤΕΚΟΜΑΣΤΕ στό ἐλάχιστο τῆς “φτωχικῆς” προσωρινῆς ἐνιστορίας μας.

Δέν Τήν εὐγνωμονοῦμε μόνο, πού τέτοιες μέρες τό 1975 θέλησε νά ξαναβρεθεῖ ἡ κλαπεῖσα εἰκόνα Της, νά ἐπανενθρονισθεῖ καί νά μείνει παντοτινά δική μας.

Δέν Τήν ὑμνολογοῦμε μόνο, ἐπειδὴ (καί) σ’ αὐτήν τήν εἰκόνα ὡς ἀπό “ἐπίκεντρο καρδιά” πληροδοτεῖται ἡ εὐλάβεια καί ἡ ἔμπνευσή μας.

Δέν Τήν ὑπερευγνωμονοῦμε, γιατί θέλησε (καί πρίν 34/35 χρόνια) ἔφτιαξε τό σπιτικό Της, ὥστε νά εἶναι μητρόπολη ὅλης αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ Παναγία μας ἡ Γουμένισσα —καί μέ τίς τόσες φερωνυμίες Της στίς ἄλλες κωμοπόλεις καί τά χωριά— **εἶναι ἡ χαρά τῆς καρδιάς μας, ἡ ἐλπίδα τῆς ψυχῆς μας, ἡ ἀγνότητα τῆς ζωῆς μας, ἡ σωφροσύνη τῆς κοινωνίας μας, ἡ ἔμπνευση τῆς αἰσιοδοξίας μας, ἡ βεβαιότητα τῆς πίστεως μας στόν ἀληθινό Θεό, πού δι’ Αὐτῆς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ σαρκώθηκε καί ἔγινε «ἡ ζωή καί ἡ ἀνάστασις ἡμῶν».**

Αὐτή ἡ διαρκῆς μνημοσύνη τῶν εὐλαβικῶν αἰσθημάτων μας πρὸς τήν χριστολογία τῆς Παναγίας μας, μᾶς χρειάζεται σήμερα πολύ, πάρα-πολύ σήμερα, ἰδίως σήμερα.

(1ον) Διότι σήμερα —παρ’ ὅλην τήν πρόοδο τῆς γνώσης καί τῶν μέσων διαχείρισης τοῦ πλανήτη— καταντοῦμε “πλάνητες” καί “ἄστεγοι” ἐμεῖς οἱ εὐφυεῖς. Χάσαμε τήν αἴσθησι τῆς θεόσδοτης διαχείρισης καί νομίζουμε πῶς

εἴμεθα ἐπικυρίαρχοι τοῦ φυσικοῦ κόσμου. “Ἐκπολεμούμεθα” ἀπό τόσες ἔκτακτες πληγές στό “φυσικό” μας χώρο ἐπιβίωσης —κι ἐδῶ στήν Ἑλλάδα μας καί ὅπου γῆς— κι ἀκόμη δέν μάθαμε τό μάθημα τοῦ ἀνθρώπινου χρόνου καί χώρου, ρόλου καί φόρου, πού μᾶς ἀναλογεῖ ἐπὶ τῆς κτίσεως...

Ἡ Βρεφοκρατοῦσα Παναγία ἡ Γουμένισσα μᾶς θυμίζει πῶς ἡ πανανθρωπότητα δέν διακρατεῖ τήν ἀπεριόριστη ἐπικυριαρχία ἐπὶ τῆς φύσης. Μαθαίνουμε καί συνεχῶς μαθαίνουμε, ἀλλά τελικά εἴμεθα “ἀδιάβαστοι μαθητές τῶν ὁρίων μας”. Ἡ ὑπέρβαση τῶν ὁρίων μας εὐρίσκεται στήν αἴσθηση καί τήν κοινωνία τοῦ σαρκωμένου Θεοῦ μας, πού ἐνανθρώπησε ἐκ Παρθένου.

...

ΑΥΤΗ Η ΜΑΘΗΤΕΙΑ μᾶς χρειάζεται σήμερα ἀκόμη πιο πολύ, γιά ἓνα (2ον) λόγο.

Γιά ἓνα ἱστορικό, διῆστορικό καί καταγνωστικό λόγο.

Ζοῦμε μιά περίοδο πολεμικῶν ἀναδιατάξεων στόν διεθνικό καί τόν περιφερειακό μας ὀρίζοντα —ἔστω κι ἂν δέν κινδυνεύει ἡ χώρα μας ἄμεσα, ἀλλά διακινδυνεύεται πάντως ὁ Κυπριακός Ἑλληνισμός, ἡ οἰκονομία μας καί ἡ κοινωνική συνοχή καί δυστυχῶς τά νέα δεδομένα μιᾶς νέας ἀπειλητικῆς ἐθνογενετικῆς δημογραφίας...

Μᾶς πρόλαβε εὐτυχῶς ὡσάν “καμπάνα ἐλπίδος” τό “Ἀγγελος πρωτοστάτης”, τό “Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε”, τό “Τῇ Ὑπερμάχῳ”. Ὡς ποιήματα καί μελωδίες τοῦ ἄφθαστου θεολογικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ρωμηοσύνης, **αὐτοὶ οἱ ὕμνοι μᾶς ἀνάγουν στόν πολιτισμό τῆς ἱστορίας μας, πού κάποτε σέ ἀξεπέραστες συγκυρίες μετακενώθηκε στή Βενετία καί στή δυτική Εὐρώπη**, μεταδίδοντας τή ρωμαλεότητα τοῦ ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί τόσα φῶτα φιλοσοφίας καί διαφωτισμοῦ στή Δύση.

Μήν τό ξεχνᾶμε· ὁ Δυτικός πολιτισμός τοῦ Μεσαίωνα καί τῆς Ἀναγέννησης, πού —σέ εἰκοστή καί πλέον γενιά διαδοχῆς— ἔφθασε νά σαρώνει σήμερα (ἢ θέλει νά σαρώσει πάλι) τήν παγκοσμιότητα τεχνοκρατικά καί ἐπικυριαρχικά, αὐτός ὁ πολιτισμός ὑπῆρξε Ἀριστοτελικός στόν γενετικό πυρήνα του. Ἀπό μᾶς

τόν “δανείστηκε” ή οίκουμένη, ή κόρη τῆς Εὐρώπης ή Ἀμερική, καί ή Εὐρωπαϊκή Ἑνωση.

Σήμερα —ἔτσι προχωράει ὁ κόσμος— ὑποκλινόμεθα σ’ αὐτούς πού εἰσέπραξαν πρὶν ἀπὸ αἰῶνες τό καλύτερο ἐμφιλοσοφημένο “μυαλό” καί τό μεταναστευτικό δυναμικό μιᾶς οἰκουμενικῆς αὐτοκρατορίας, τῆς Ρωμαιοσύνης.

Κι ἐμεῖς —ὅπως ὅλος ὁ κόσμος βέβαια— συνεχίζουμε νά ἐπιδοδοῦμε μέ δικά μας δυνατά μυαλά καί εὐφρέστατα στελέχη **τὴν τεχνοκρατική ἔκρηξη τῆς τεχνητοποίησης τοῦ κόσμου, τοῦ ὁμογενοποιημένου τεχνικοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς εἰσέτι πολύκεντρης ἐξουσίας**. Εἰσπράττουμε —καί συνεργοῦμε καταφάσκοντας— τὴν μοναδιαία τεχνοκρατική ἔκρηξη τῆς ψυχῆς τοῦ σύγχρονου κόσμου, τὸν μεταβολισμό τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ δημιουργό σέ ἐργαλεῖο τοῦ πολιτισμοῦ! Δουλεύοντας στό παγκόσμιο συστημικό πρόταγμα καταξίωσης, στὴν ὀλιγαρχία ἐπὶ τῶν παγγηγίνων ἐνεργειακῶν πόρων, στὴν ὀλιγαρχία τοῦ κέρδους.

•••

ΘΑ ΜΟΥ ΠΕΙΤΕ, δέν γίνεται κι ἄλλιῶς. Ἐτσι πορευόταν ἀνέκαθεν ή ἱστορία.

Τά καταφάσκουμε ὅμως ὅλα αὐτά κι ἐμεῖς στὴν περιφερειακή χώρα μας, σάν κάτι ἀποκλειστικό καί μοναδικό, ὡς τελειότατο δεῖγμα πανανθρώπινης ἰδιοσυστασίας.

Καί —προκειμένου νά διαφύγουμε κάπως ψευδαισθησιακά — καταφάσκουμε τόσες διαφυγές “ὀλιστικῶν ψευδαισθήσεων” κι ἀπὸ Δύση κι ἀπὸ Ἀνατολή. Μιά παλινδρόμηση κτιστότητας, μία παλινδρόμηση αὐτο-αναφορᾶς, μία παλινδρόμηση πτωτικότητας, ἔστω κι ἂν διαφημίζεται ντυμένη μέ διαφημιστική καί καταιγιδική ἑξαρση.

Ὁ κόσμος σήμερα ἐπευφημεῖ πάμπολλα δείγματα ἐξαιρετικῆς “μεταποιητικῆς ταχύτητος” τῆς κτιστότητάς του, πού ὅμως αὐτή ή ταχύτητα δέν σταματᾷ στὰ ὅρια τῆς ἐπιστήμης, στὰ ὅρια τοῦ ἐξαιρετικοῦ τεχνητοῦ πολιτισμοῦ, στὰ ὅρια τῆς γνώσης τοῦ (ἄλλοτε) ἄγνωστου γήινου, ὑπογῆινου καί συμπαντικοῦ περιβάλλοντος. Ἀλλά αὐτή ή “ταχύτητα” ἀνακατεύει σήμερα —ναί, σήμερα—

χίλιες-δυό άπάτες θεοποίησης τής κτιστότητας, θεοποίησης κάθε είδους έξαπάτησης, θεοποίησης τών παθών, θεοποίησης τής έκμετάλλευσης, θεοποίησης του κέρδους, παγανισμού του πληγιασμένου “έγώ” τών φτωχών τής προσωρινότητας και του παθιασμένου “ύπερεγώ” τών διαχειριστών τής κοσμικότητας.

•••

ΑΥΤΗ Η ΑΙΣΘΗΣΗ και έκφιλοσόφηση περί τών ανθρωπίνων δέν είναι τίποτε περισσότερο από μιά άδυσσώπητη έμπλοκή στην κτιστότητά μας, δίχως άναπνοή διαφυγής από την άγνοημένη και παρανοημένη κτιστότητα.

Ναί. Κατ’ ουσίαν, ό παγκόσμιος πολύμορφος πολιτισμός είναι «κουλτούρα πτώσεως», «ίστορία ματαιοπονούμενης διάρκειας”.

Όμως —βάσει τής βιβλικής και πατερικής θεολογίας— ή κτιστότητα δέν είναι τό άπαν του ανθρώπου.

Ή κτιστότητα είναι ή άπροσδιόριστη άπτή μας ιδιοσυστασία, που δέν ύφίσταται άφ’ έαυτής ούτε τελειούται άφ’ έαυτής. Δέν είμαστε “τό κέντρο” ουδέν καν του πλανήτη μας ουδέ καν του έαυτου μας. Πρέπει νά λυτρωθούμε έπιτέλους από φιλοσοφίες αυτοαναφορικές και αυτολυτρωτικές.

Ή κτιστότητα πρέπει νά μάς αναπέμψει έπιτέλους στον Κτίστη, πιασμένους από την δική Του ανεξήγητη, άπερινόητη, άκατάληπτη, δημιουργική και κοσμοσωτήρια ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ.

Ή Βρεφοκρατούσα Παναγία μας είναι εικόνισμα αυτής τής άκατάληπτης και άκατάλυτης θείας Φιλανθρωπίας. Ό Θεός-άνθρωπος, ό Θεός-σαρκούμενος, ό Θεός-συγκαταβαίνων, ό Θεός-βρεφοκρατούμενος. Έκεϊ, σ’ Έκεϊνον περιχωρείται όλη ή ανθρωπότητα. Μας βαστάζει Έκεϊνος, κι έμείς έλεηθήκαμε νά Τόν βαστάζουμε διά τής Ύπεραγίας Θεοτόκου.

•••

Η ΚΤΙΣΤΟΤΗΤΑ μας πρέπει νά βιώνεται ως πεδίο κατάφασης και άναζήτησης τής έλεήμονος συγκατάβασης σέ μάς του Άκτίστου Θεού.

Ή όμορφιά τής κτιστότητάς μας είναι ή χαρίτωσή μας από την θεία χάρη του προσώπου του σαρκωμένου Θεού μας.

Ἡ δύναμη τῆς κτιστότητάς μας εἶναι τό δικαίωμα (θεόσδοτο παρά τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ) νά Τόν ἀγαποῦμε “ἐξ ὅλης ψυχῆς καί καρδίας καί ἰσχύος καί διανοίας”. Διότι μόνον τότε θά γινόμαστε ἀνθρωπινότεροι, ἀληθινότεροι, ἀπλούστεροι, καθαρότεροι, ἀγνότεροι, σωφρονέστεροι, τελειότεροι, πληρέστεροι, εἰλικρινέστεροι (καί ἀπέναντι στό συνάνθρωπο).

Ἡ ὑπέρβαση τῆς κτιστότητάς μας δέν βρίσκεται σέ καμιά ἀπατηλή αὐτολατρεία, ἀλλά στή λατρεία τοῦ ζῶντος Θεοῦ, στή λατρευτική μας ἔνωση μέ τόν σαρκωθέντα προσωπικό Θεό, πρὸς τήν ὁποία μᾶς καθοδηγεῖ ἡ μακραίωνη παραδοσιακή μας εὐλάβεια πρὸς τήν Μητέρα τῆς θείας ἐνανθρωπήσεώς Του.

Εὐχομαι νά συνέχει τό νοῦ καί τήν καρδιά μας αὐτή ἡ αἴσθησις καί ἡ ἐργασία τῆς ταπεινοφροσύνης (πού ξαναβρίσκει τήν θεόκτιστη καί χριστολογημένη ὁμορφιά τοῦ ἀνθρώπινου μεγαλείου)...

τῆς ἀποφασιστικότητος (πού ἔχει τή δύναμη τῆς χριστολογημένης ἐλπίδας)...

τῆς χαριτωμένης μετάνοιας (πού ξεκλειδώνει τήν αὐτολατρεία καί τρέχει ἐπιστρεπτικά πρὸς τόν Κύριό μας)...

τῆς βαθειᾶς πίστεως (πού καταφρονεῖ τίς κενές ἀπάτες τῶν ὑβριδικῶν κολάσεων καί ἐκκλησιάζεται/κοινωνεῖ τόν σαρκωμένο Θεό)...

τῆς διὰ τόν Χριστόν καί ἐν Χριστῷ καί εἰς Χριστόν καθαιρόμενης καρδιᾶς.

...

ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΟΥ, γεννηθήκαμε κτιστοί, περιορισμένοι, προσωρινοί, δέν εἴμεθα αὐθύπαρκτοι.

Μήν παγιδευόμεθα σέ νοοτροπίες, σέ φιλοσοφίες, σέ πρακτικές, σέ καθημερινές περιπλανήσεις μακράν τοῦ ζῶντος Θεοῦ.

Ὁ Θεός πού μᾶς ἐπλασε, μᾶς θέλει μετόχους τῆς δικῆς Του προσωπικῆς παρουσίας, τῆς δικῆς Του προσωπικῆς αἰωνιότητος.

Μᾶς ἔπλασε καί μᾶς “ξανέπλασε” μέ προεγνωσμένο θεανθρώπινο πρότυπο
τόν ὑπεραιώνιο ἀχώρητο θεϊκό ἐαυτό Του, αὐτόν πού σαρκωμένο ἐν χρόνῳ
καί χώρῳ Τόν βλέπουμε νά Τόν βαστάζει ἡ Παναγία μας ἡ Γουμενίσσα.

Εἶναι ἡ προαιώνια ἐγνωσμένη καί ἱστορικά ἀποκαλυφθεῖσα κατάφασή Του σέ
μᾶς, καί ἡ ἐκκλησιαστική μας κατάφαση στήν σωτήρια οἰκονομία Του.

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως & Πολυκάστρου Δημήτριος